

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 14. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789907488/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

dig nok til at lægge tvivlrådighed for dagen, når det gælder det rent skribentmæssige. »En uhyre skrubbekost må engang til for at rense dette kaos,« siger hun, med et blik til manuskriptpakkerne. »Jeg selv sidder og beklikker det ene hvide smukke ark papir efter det andet, hvilket skærer mig i hjertet, thi for det meste sletter jeg atter ud om tirsdagen, hvad jeg skrev om mandagen, river det kasserede ark i stykker og kaster det i papirkurven, idet jeg beder det om undskyldning for den medfart, det har været underkastet.«

Men det er ikke dilettantismens syge, som rider hende. Fru Heibergs prosa behøver kun sjældent overbærenhed. Martensen så, at »dette værk vil få betydning, i tidshistorisk, i kunstnerisk og i etisk henseende«. Men også sprogligt hæver det sig højt i det i øvrigt velskrivende 19. århundrede. Hun transponerer sine følelseskraft ned på papiret uden håndrystelser. Stilen er folderig, men der er præcision i stemmeføringen, også når hun hvæser. Og skønt hun har mange kokke løbende omkring sig, tillader hun aldrig andre at røre om i heksegryden ret længe ad gangen. »Fruen imponerede mig så temmelig,« sagde A. D. Jørgensen efter sit første møde med sibyllen i november 1878, »hun er utvivlsomt, trods det stødende i sit væsen, et ualmindeligt kvindemenneske.«

Redaktionen og korrektionen af *Et liv, genoplevet i erindringen*, stod længe på. Læsningen, ofte højtlæsningen, samt debatten og kopieringen fordeltes i hendes egen levetid bl.a. mellem fru Gyllembourg (død 1856), Johan Ludvig Heiberg (død 1860), fru Heibergs adoptivdatter Anna Heiberg, forfatterinden Sille Beyer, juristen og politiker A. F. Krieger, biskop H. L. Martensen, fru Heibergs veninde, frøken Engelline Verdelin, geheimeråd C. C. G. Andræ, skolebestyrer A. G. Ø. Hauch, som fru Heiberg ragede uklar med, fordi han forsøgte at frembære sin kritik af teksten med den fornødne ærefrygt, samt historikeren A. D. Jørgensen, der blev værkets udgiver i 1891-92, efter at fru Heiberg, i december 1890, var død. I mange tilfælde vides det ikke, hvem der har haft det udslagsgivende ord vedr. forkortelser, stilistiske ændringer, m.v.

I 1904 udsendes en »folkeudgave« i to bind, som blev genoptrykt i 1913 (ved Otto Borchsenius). Og i 1944 udkom den af